

ЛОПАТИНСЬКИЙ Ярослав Борисович (09. 11. 1906, м. Тифліс, нині Тбілісі — 10. 03. 1981, Донецьк) — математик. Доктор фізико-математичних наук (1946), академік АН УРСР (1965). Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1978). Закін. Азерб. університет (Баку, 1926), де відтоді й працював. 1946–63 — у Львів. університеті; 1953–63 — засн. і завідувач кафедри диференціал. рівнянь; 1963–65 — у Моск. інституті

нафтохім. та газ. промисловості; 1966–81 — завідувач відділу рівнянь та частин. похідних Ін-ту приклад. математики і механіки АН УРСР (Донецьк); водночас 1966–71 — засн. і завідувач кафедри диференціал. рівнянь Донец. університету. Осн. праці з теорії заг. ліній. еліптич. систем диференціал. рівнянь. Побудував для них фундам. матриці та використав їх для дослідження локал. властивостей розв'язків. Дослідив заг. крайові задачі для еліптич. систем, визначив умову їх приведення до регуляр. інтеграл. рівнянь. Нині відомо, що ця умова є необхідною та достатньою для нетеровості задач (умова Л.). Одержав формулу індексу крайових задач для заг. еліптич. систем у зонах з кутовими точками. Розвинув застосування методів Морса до неліній. еліптич. рівнянь.

Основні праці

Основы линейной алгебры: Учеб. Л., 1959; Некоторые свойства сферических функций. К., 1978; О некоторых свойствах полиномиальных матриц. К., 1979; Введение в современную теорию дифференциальных уравнений в частных производных. К., 1980; Обыкновенные дифференциальные уравнения: Учеб. пособ. К., 1984; Теория общих граничных задач: Избр. тр. К., 1984.

О. А. Ковалевський

Бібліографічний опис:

Лопатинський Ярослав Борисович / О. А. Ковалевський // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-56426>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).